

Memo

Datum
30 mei 2018

Aan
DT

Van
[REDACTED]
(DHH R&I)

Onderwerp
Notitie Detentiemeldingen

Beste DT-leden,

Naar aanleiding van eerdere rapporten van o.a. de divisie Uitkeren over het proces rondom de verwerking van detentiemeldingen en een zaak binnen de pilot criminele activiteiten (waarbij een klant gedetineerd bleek terwijl zijn uitkering niet was beëindigd) is R&I gestart met een verkennend onderzoek m.b.t. dit onderwerp. Uitkomsten van het Team Dataverklaring (TDV) in september 2017, waarbij onterecht doorlopende uitkeringen bij detentie aan het licht kwamen o.b.v. het GBA adres van de klant (ingeschreven op adres van Penitentiare Inrichting), dragen bij aan de noodzaak van dit onderzoek. Bovendien kan UWV flink imagoschade oplopen wanneer uitkeringen onterecht uitbetaald worden bij detentie, zeker wanneer de detentie wel gemeld is vanuit Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI). Door middel van dit memo willen wij jullie informeren over de uitkomsten van het verkennend onderzoek.

Het verkennend onderzoek

In het verkennend onderzoek zijn gesprekken gevoerd met Gegevensdiensten (die in de eerste fase van het proces verantwoordelijk is voor de verwerking van de detentiemeldingen) en Uitkeren (die verantwoordelijk is voor het laden van GVI – de database waar Gegevensdiensten controleert of een persoon een uitkering heeft). Gegevensdiensten krijgt namelijk van DJI dagelijks detentiemeldingen van de 'nieuwe' gedetineerden. Van deze meldingen wordt in GVI gecontroleerd of de persoon een uitkering bij UWV heeft en vervolgens worden deze meldingen doorgestuurd naar Uitkeren voor verdere afhandeling. Door de gevoerde gesprekken is een goed beeld ontstaan van het proces rondom de verwerking van de detentiemeldingen voor wat betreft WW-klienten.

In samenwerking met Uitkeren (WW) is gebleken dat niet alle meldingen vanuit DJI correct worden gematcht in GVI. Hiervoor zijn verschillende oorzaken gevonden, namelijk:

1. GVI is niet up to date.
 - o Op het moment van de detentiemelding lijkt een uitkering nog te lopen terwijl dit niet het geval is. Detentiemelding wordt dus onterecht doorgezet naar Uitkeren.
 - o Op het moment van de detentiemelding lijkt de uitkering niet te lopen terwijl dit wel het geval is. Detentiemelding wordt niet doorgezet naar Uitkeren.
2. *[verwijderd 20-6-2019 MB; modus operandi]* [REDACTED]
3. Onbekende oorzaak. Persoon staat in GVI op het moment van de detentiemelding, maar de melding wordt niet doorgezet naar Uitkeren.

Het Team Dataverklaring

Om in kaart te brengen hoeveel uitkeringen terecht zijn beëindigd en hoeveel onterecht niet beëindigd zijn wegens detentie en welk benadelingsbedrag daarmee gemoeid is, zijn alle detentiemeldingen die Gegevensdiensten in januari 2017 heeft ontvangen in oktober 2017 door het Team Dataverklaring nader in onderzoek genomen. Door de themaonderzoekers van het TDV is daartoe bureauonderzoek verricht.

In onderstaande tabel zijn de resultaten weergegeven. Waar in het verkennend onderzoek door R&I slechts geconcentreerd is op WW-klienten, heeft het TDV de detentiemeldingen van januari 2017 over klienten van alle wetten in onderzoek genomen. Het verschil tussen WW en andere wetten is dat het recht op uitkering bij WW eindigt per aanvangsdatum detentie en bij andere wetten een maand na de aanvangsdatum detentie. Het (match)proces rondom detentiemeldingen binnen UWV is bij alle wetten echter wel gelijk.

Wet	Aantal	Correct gematcht GVI	Niet gematcht GVI en geleid tot benadelingsbedrag	Som van benadelingsbedrag	Detentie door klant gemeld
WAJ	9	1	2	€ 1,677.09	5
WAO	1				1
WIA	5		2	€ 20,723.12	1
WW	39	4	25	€ 15,417.67	4
ZW	14	1	7	€ 21,923.67	2
Eindtotaal	68	6	36	€ 59,741.55	13

DJI levert alleen het BSN en aanvangsdatum detentie; de datum van het verlaten van detentie is door de themaonderzoekers opgevraagd bij de desbetreffende PI. In totaal zijn 68 detentiemeldingen uit januari 2017 onderzocht. Daarvan zijn 6 meldingen (9%) correct gematcht in GVI. Deze meldingen zijn dus doorgezeten naar Uitkeren. De overige 62 detentiemeldingen (91%) zijn niet correct gematcht. Hiervan is bij 36 meldingen (53%) door de themaonderzoekers geconstateerd dat er sprake is geweest van onverschuldigde betalingen aan de klant. De WW-uitkering is vaker kortlopend waardoor de benadelingsbedragen niet hoog oplopen. Bij bijvoorbeeld de WIA is dit wel het geval. Tijdens het onderzoek van het TDV is zelfs vastgesteld dat één WIA-klant nog steeds in detentie zat en de uitkering door liep. Deze zaak is gelijk doorgezeten naar Uitkeren voor verdere afhandeling.

In het kader van de inlichtingenplicht dient de klant aan UWV door te geven wanneer hij/zij gedetineerd is. Door de themaonderzoekers is daarom tevens gecheckt bij hoeveel van de 68 detentiemeldingen van DJI ook door de klant aan UWV is doorgegeven dat hij/zij in detentie zit. Dit hebben slechts 13 klanten gedaan (19%). Er is dus bij ruim 80% sprake van overtreding van de informatieplicht. Aangezien het om een vooronderzoek gaat, waar de aard en omvang van het risico in kaart is gebracht, is hierop door Handhaving geen actie ondernomen.

Analyse door R&I

Naast het onderzoek door het TDV heeft R&I een analyse gedaan op de van Gegevensdiensten ontvangen detentiemeldingen over de periode april tot en met december 2017. In onderstaande tabel is weergegeven wat de bevindingen van deze analyse zijn.

Wet (april t/m dec 2017)	Totaal met uitkering	Melding NIET doorgezeten binnen UWV	% NIET doorgezeten	Melding doorgezeten op verkeerde wet	% niet (correct) doorgezeten*
WAJ	1127	50	4%	3	5%
WAO	214	7	3%	4	5%
WAZ	9	1	11%	0	11%
WIA	392	25	6%	18	11%
WW	275	224	81%	13	86%
ZW	222	149	67%	49	89%
Totaal	2239	456	20%	87	24%

* Melding niet doorgezeten + melding doorgezeten naar verkeerde wet t.o.v. totaal met uitkering

In de onderzochte periode zijn 2.239 detentiemeldingen ontvangen waar het klanten van UWV betreft (alle wetten). Daarvan is 20% (456 meldingen) niet doorgezeten naar Uitkeren. In deze gevallen hebben dus geen eventuele acties ten aanzien van de uitkering plaatsgevonden.

Uitgesplitst naar wetten zijn de percentages van meldingen die niet doorgezeten zijn over WW- en ZW klanten het hoogst, namelijk respectievelijk 81% en 67%.

Verbeteringen door Uitkeren

Naar aanleiding van het verkennend onderzoek en het contact hierover met de divisie Uitkeren is door laatstgenoemde een update gedaan op GVI voor wat betreft het domein WW. Vervolgens heeft R&I over de maanden januari en februari 2017 een nieuwe analyse gedaan om te onderzoeken of door de update het matchingproces verbeterd is.

	Januari 2017		Februari 2017	
Melding correct doorgezet	10	43%	20	50%
Melding doorgezet op verkeerde wet	2	9%	0	0%
Melding NIET doorgezet binnen UWV	11	48%	20	50%
Totaal met WW uitkering	23	100%	40	100%

In bovenstaande tabel is te zien dat de matchingscore weliswaar verbeterd is – van 81% naar 48-50% – maar daarin nog steeds de helft van de detentiemeldingen niet wordt gematcht.

Aanbevelingen

Op basis van de hierboven weergegeven cijfers kan geconcludeerd worden dat het proces van de verwerking van detentiemeldingen binnen UWV kwetsbaarheden bevat. Dit brengt het risico met zich mee dat uitkeringen onterecht niet beëindigd worden tijdens de detentieperiode. Hierdoor lijdt UWV niet alleen financiële schade maar bestaat ook de kans op imagoschade.

Aanbeveling ter preventie – onderzoek naar alternatieven voor matchen gegevensbronnen

Uit dit onderzoek is geconcludeerd dat GVI onvoldoende betrouwbaar is voor het matchen van detentiemeldingen met lopende uitkeringen. Deze uitkomsten zijn met Uitkeren besproken. Uitkeren erkent dat GVI op meerdere domeinen problemen geeft bij het matchen van gegevens en wil daarom op zoek gaan naar alternatieve hulpmiddelen voor het matchen van gegevens.

Aanbevolen wordt dat Uitkeren een onderzoek doet naar alternatieve bronnen om te komen tot een betrouwbare match met detentiemeldingen.

Aanbeveling ter beperking schade UWV – tijdelijk voortzetten periodiek onderzoek niet gematchte meldingen

Een alternatieve databron ten behoeve van het matchingsproces is essentieel om de geconstateerde risico's zo goed mogelijk te ondervangen. Zolang dit alternatief er echter (nog) niet is en het matchproces op basis van GVI voortduurt, is het noodzakelijk de financiële schade die hierdoor ontstaat te beperken en eventuele imagoschade te voorkomen. Het correct matchen van detentiemeldingen is een verantwoordelijkheid van Uitkeren. Handhaving kan tijdelijk monitoren of dit goed gaat. Hier moet het DT Handhaving wel eerst mee instemmen.

R&I beveelt daarom aan om voorlopig:

- Detentiemeldingen periodiek te monitoren vanuit R&I;
- De detentiemeldingen die niet gematcht zijn met GVI door Handhaving te laten onderzoeken om te bekijken of uitkeringen mogelijk onterecht zijn uitbetaald tijdens de detentieperiode;
- In de gevallen dat een uitkering daadwerkelijk onterecht is uitbetaald een terugvordering in te stellen en eventueel een boete op te leggen in verband met het niet voldoen aan de inlichtingenplicht¹².

¹ Een recente uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (15-11-2017) bevestigt dat ondanks het bestaan van het meldingssysteem van DJI, klanten dienen te voldoen aan de inlichtingenplicht.

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:CRVB:2017:4089&showbutton=true>

² Op UWV.nl is vermeld welke rechten en plichten uitkeringsgerechtigden hebben. Uitkeringsgerechtigden dienen veranderingen in hun situatie door te geven die van invloed kunnen zijn op recht en hoogte van de uitkering. Eén van de situaties die doorgegeven dient te worden is wanneer men in detentie verblijft. De links met de betreffende informatie zijn:

Aanbeveling voor verder onderzoek – kwaliteit afhandelen meldingen

Naar aanleiding van het overleg met de Uitkeren is de wens door hen geuit het gehele proces rondom de verwerking van detentiemeldingen onder de loep te nemen. Dat betekent niet alleen het matchen van gegevens, maar ook het opvolgen van meldingen vanuit GVI. De divisie Uitkeren wordt daarom geadviseerd om de afhandeling van detentiemeldingen door de uitvoering te laten onderzoeken door kwaliteitsmedewerkers AW/WW/ZW.